



Kinderhoofd uit de collectie van de Kunstkamera in Sint-Petersburg (Rosamond Purcell), inspiratiebeeld

en het geweld met grafisch realisme als een horrorattractie in je gezicht wordt geslingerd. Uit het gehandwerkte kind spreekt een respectvolle afstand. Een langzaamheid in het creatieproces die zich inschrijft in een eeuwenoude verwerkingsstrategie. De breiende of bordurende vrouwen die in hun werk de geschiedenis schreven van families en era's, van herinnering en contextualisering. Een *patchwork* van verhoudingen en herinneringen, van jaren van heengaan en herdenken, van koestering en transgenerationale erkenning. Maar evengoed bijt het gebruik van precies deze techniek zich uiteraard ook een weg uit de veilige binnenshuizige geborgenheid. Omdat het vertelde verhaal haaks staat op het sociale weefsel dat in het traditionele begrip van het handwerken vervat zit. Borduren, breien, naaien zijn bij uitstek sociaal geconnoteerde activiteiten. Vaak gebeurt het in groep of in de boezem van het gezin. Doorgaans is het een manier om de samenhang letterlijk warm te houden. De gequilde dekens, gepatchworkte muurkleden spreken van een collectieve geschiedenis. Al handwerkend houdt de vrouw (of de occasionele man) de familiebanden en het sociale weefsel in stand, naait het in elkaar, weeft het tot samenhang.

Er is iets van dat collectieve verleden dat doorspeelt in het gebruikte materiaal. Textiel is datgene dat ons beschermt tegen het buiten, tegen het geweld van kou, ziekte en blootstelling. In uitvergroete vorm is in vele culturen een stuk geschilderde stof bij de ingang van de woning genoeg om het kwade oog een andere kant te laten uitkijken, om de goden te bezweren, of om magische krachten te laten huizen. Het is precies in de alledaagsheid van het materiaal dat de ondermaanse en bovenmaanse wereld elkaar vinden. Een notie die Joseph Beuys bij de creatie van zijn persoonlijke mythe verwerkte in het toekennen van bovennatuurlijke eigenschappen aan het vilt dat

hem na zijn vliegtuigcrash tegen de klimatologische omstandigheden en een onvermijdelijke dood heeft gered. Stof, textiel, weefsel is datgene wat ons nabij is. Het is datgene wat we letterlijk op de huid dragen. Wat ons beschermt in onze intimiteit, ons in onze naaktheid begeleidt naar het leven buiten, en ons in die buitenwereld voorziet van een plaats en een identiteit. In tegenstelling tot meer 'kunstzinnige' materialen als verf, inkt, papier of canvas, is het een bijzonder tactiel, alledaags materiaal.

In die context is de keuze voor het gehandwerkte kind tegelijkertijd ontroerend en wrang. De traagheid van het maakproces, de ingebedheid in een sociale en zelfs religieuze context, de associatie met intimiteit, suggereren het koesterende comfort, de zorg van generaties. Bovendien geeft de vorm van de creatie het lijfje ook een grote aaibaarheidsfactor. Het beeld van de machteloze baby past naadloos in de kinderlijke verbeelding, het spel met de baby-pop. Het boort zich een weg naar de onschuld, de herinnering aan een complexer leven. Maar langs de andere kant dringt het zich daardoor in al zijn suggestief geweld, in zijn verstomd spreken over een ongenadige buitenwereld, als een glasscherf doorheen je relatieve comfort als toeschouwer. De keuze om het verhaal over een opgegeven leven, zonder enige band met de samenleving waaruit het zonder veel omhaal is weggesleurd, te creëren met het materiaal en de tere codes van een praktijk die normaliter precies de maatschappelijke banden in stand houdt, is schrijnend. De patronen en technieken die van generatie op generatie, van vrouw tot vrouw worden doorgegeven, doen het lijfje zinderen van gebrek. Het verhaal van het onbekende kind, opgegraven uit de vuilnisbak, wordt hierdoor veel meer dan een anekdote. Veel meer ook dan een aanleiding voor een strijdbare zaak. (Het is verbijsterend te zien hoe